

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון

קידום נוער

"לא לוותר על אף אחד לא לוותר לאף אחד"

מסמך עבודה בנושא הטמעת תוכנית "המסע לאתיופיה"

נושא אישי לקרדיטציה של 1 יח"ל ו - 2 יח"ל

תהליך העבודה על הנושא האישי של בני נוער היוצאים למסע לאתיופיה נמשך כשנה. קיימים שלושה שלבים של הכנה למסע: שלב ההכנה, שלב המסע, שלב העיבוד. כיום יש 7 בני נוער מנותקים שכבר משתתפים בתכנית וקיים צפי לפתוח קבוצה בנתניה, בראשון ובפתח תקווה.

מטרה: בניית מחוון של שלבי ההכנה למסע, מהלך המסע ותהליך עיבוד המסע.

בסיס תהליך כתיבת העבודה יוגשו הצעות לטובת הצגת העבודה הנבחרת.

הקשר בין המסע ותרומה לקהילה-

- בני הנוער תורמים לקהילה במסגרת התהליך גם באתיופיה- יום פעילות ניקוי בית העלמין ובית הכנסת, ניקוי ספרים סידורים וכו', לחלק זה גם יוקצה מקום בכתיבת העבודה.
  - בחזרה לארץ בני הנוער לוקחים אחריות על יצירת פעילות עם בני הנוער במרכז/ פעילות עם ההורים /עם הקהילה המורחבת.
- ווביט- תלווה ותנחה את המורה שילווה את תהליכי הכתיבה.
מורה מהיחידה- מלווה את תהליך הכתיבה.

- מחוון לתלקיט- לעבודה
- בדיקת העבודה ומתן ציון ל- 1 יח" מעריכי נושא אישי 12 שנו"ל
- בדיקת העבודה ומתן ציון ל- 2 יח"ל מנחה פדגוגי של היחידה.

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון

קידום נוער

"לא לווותר על אף אחד לא לווותר לאף אחד"

א. נושא אישי- המסע במסגרת 12 שנו"ל - 1 יח"ל- עבודת חקר בשמונה צעדים

(מיועד לתלמידים שלא יוצאים למסע)

היקף הלמידה- 40-50 שעות

מעריך העבודה- מנחה פדגוגי או מורה שעבר השתלמות הערכת נושא אישי 12 שנו"ל.

תהליך העבודה בשמונה צעדים

- צעד ראשון – בחירת נושא לחקר תרבות ומורשת יהודי אתיופיה.
- צעד שני- שאילת שאלות: התמקדות בנושא החקר.
- צעד שלישי – הגדרת 10 מקורות מידע.
- צעד רביעי – טיפול במידע, קריאה וסיכום.
- צעד חמישי – מיזוג מידע וכתיבה (פירוט והרחבה של 5-7 מושגים).
- צעד שישי – כתיבת העבודה - כרזה, סרטון, הצגה, הרצאה, תערוכה, כתיבת סיפור ועוד..
- צעד שמיני – הצגת התוצר ותהליך העבודה בפרזנטציה.

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון

קידום נוער

"לא לוותר על אף אחד לא לוותר לאף אחד"

תכנית המסע- קרדיטציה 2 יח"ל

(מיועד לתלמידים שיוצאים למסע)

1. **שלב ההכנה-** תהליך הכרות והעמקה עם מגוון נושאים כגון: המסע האישי והכללי של יהודי אתיופיה, תפקיד המנהיג הרוחני, סוגיות בהווה התרבותית והחברתית הישראלית, ההתמודדות עם הנושאים אל מול המציאות האישית והחברתית.

תהליך כתיבת תלקיט המסע

- א. **איסוף מקורות המידע:**
איסוף מקורות המידע והבאתם להערכת המורה, תהליך סינון מקורות המידע, בדיקת מהימנות, השוואה בין מקורות מידע מיקוד ובחירה.
(מקורות מידע בנושאי השפעת הגירה בכלל בעולם ובארץ מבחינה פסיכולוגית חינוכית, וסקירת ספרות בנושא העלייה מאתיופיה לישראל)

ב. כתיבת פרק המבוא:

- א. **סעיף א'-** המבוא יכלול חלק של רקע היסטורי כללי.
- ב. **סעיף ב'-** המבוא יכלול רקע של היסטוריה משפחתית באמצעות ריאיונות של בני משפחה.
- ג. **סעיף ג'-** תהליך סיעור פנימי ראשוני- בירור ושאלות ראשוניות המבוססות על נושא התוכנית והעלאת השאלות על הכתב.
המבוא יכלול בין 4-5 עמודים.

ג. כתיבה מתהלכת מסע

במהלך ובתום שלב ההכנה בעקבות ההרצאות, הסדנאות, המפגשים והסיורים יעלה התלמיד על הכתב את הקשר בין הנושא האישי לאחד התכנים שעלו בשלב ההכנה. שיקוף תובנות, רשמים, שאלות, רעיונות והצעות ליוזמות נוספות.

- התלמיד יכתוב רשמים, תובנות ושאלות ויוכל להיעזר בבנק השאלות המצורף.

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון
קידום נוער
"לא לוותר על אף אחד לא לוותר לאף אחד"

2. **שלב המסע**- שלב עבודת כתיבת היומן והרפלקציה היומית.

התלמיד יקבל מהמשרד מחברת מסע ייחודית המותאמת למסע אל הזהות עם שאלות מנחות לכל יום כמו מה יהי מסע מוצלח מבחינתכם... ליוצאים לאתיופיה.

שלב זה הינו שלב חווייתי התנסותי. שלב בו היוצא למסע חווה ומעביר את חווייתו באמצעות הכתיבה.
התיעוד יעשה באמצעות תמונות, יומן המסע – כתיבת הרשמים: מחשבות, רגשות, תהיות, למידה וידע חדש, העלאת תמונות, צילומים, סרטונים ועוד.
רפלקציה יומית-
תאר חוויה משמעותית שעברת.
שתף בתובנות.
שאלת שאלות- התייחסות לשאלות מהדהדות עליהן אצית לקבל תשובה או שאלות שעלו במהלך המסע.

3. **שלב החזרה לארץ והעיבוד**

לאחר החזרה יתקיימו שני מפגשי סיכום ועיבוד המסע עם הצוות המלווה את תכנית מסע.

חלק ראשון

התלמידים וצוות המסע משתפים ברשמים, בחוויות ובתובנות עימם הם יוצאים מהמסע.

חלק שני

- הצוות המלווה ידון עם התלמידים על הצעותיהם לתרומה לקהילה בעקבות המסע.
- הצוות המלווה והתלמידים יקבלו החלטה אישית בעבור כל נער ונערה מה הדרך הטובה ביותר לסכם ולהציג את המסע האישי והקבוצתי.

התוצרים יוצגו בתערוכה ובערב מסכם בשיתוף ההורים, הקהילה וצוות היחידה.

התוצרים יועלו לאתר של החברה למתנ"סים- תכנית היל"ה.

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון

קידום נוער
"לא לוותר על אף אחד לא לוותר לאף אחד"

נספח א'- מחוון תלקיט המסע

מחוון ליווי תלקיט מסע השורשים לאתיופיה

כללי

ההערכה תתבצע על ידי המורים/המנחים לאורך כל התהליך. בסיום תתבצע הערכה מסכמת שתבוצע על ידי המורה/המנחה/המלווה. הצגת התוצרים תתבצע במסגרת ערב שיא מסכם. מדד התמדה חשוב ויילקח בחשבון (תלמיד לא יעדר יותר משני מפגשים)

הערכה מלווה תלקיט המסע

<u>הציון</u>	<u>החלק היחסי</u>	<u>המסע לאתיופיה</u> מדדי ההערכה
	10%	1. איסוף מקורות מידע
	20%	2. כתיבת פרק המבוא
	5%	א. רקע היסטורי כללי
	5%	ב. רקע היסטורי משפחתי.
	10%	ג. סיעור פנימי- חקר אישי ושאלת שאלות ראשוניות טרום המסע.
	20%	3. כתיבה תהליכית רפלקטיבית לאחר כל פעילות/הרצאה /סדנה/ מפגש..
	20%	4. כתיבת יומן המסע: רשמים, מחשבות, רגשות, תהיות, שאלות, רעיונות, תוצרים יצירתיים נלווים כגון: שירים, ריקודים, צילומים, סרטונים ועוד...
	15%	5. שלב הצגת התוצר בערב שיא
	15%	6. מדדי התמדה: נוכחות, השתתפות ומעורבות.
		ציון סופי מסכם

הערכה בכתב:

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון

קידום נוער

"לא לווטר על אף אחד לא לווטר לאף אחד"

נספח ב' - מחוון שאלות משוב

1. מה למדת פעילות זו?
2. שתף בקושי או בדילמה שעלו וכיצד התמודדת עימם?
3. מה עניין אותך במיוחד בפעילות/בהרצאה/בסדנה וכו'..?
4. מה הנקודות החשובות אותן למדת במפגש?
5. אילו עוד נושאים היית רוצה ללמוד או לחקור?
6. איזו פעילות תרמה לך במיוחד ומדוע?
7. איזו מטרה לשיפור ולעבודה עצמית את/ה לוקח על עצמך?
8. משוב עצמי- איזו הערכה עצמית מילולית היית נותן לעצמך על התהליך שעברת?
9. אילו נושאים היו בעבורך המשמעותיים ביותר?
10. מה היית משנה היום לו היית מתחיל ללמוד את הנושא קודם לכן?
11. איזו פעילות/נושא/מפגש הטביעו עליך חותם? פרט.
12. אילו ערכים התבררו לך כמשמעותיים בעקבות המסע?
אנא התמקד באחד מהם לפחות והתייחס אליו.
13. מה השאלות העולות לך מן הנושא?
14. איזו פעילות היית משנה?
15. אילו רגשות או מחשבות עולות לך מהתמודדות עם נושא המפגש?
16. איזה אתגר או קושי העולים מההתמודדות של בני העדה משפיע עליך, ואילו רעיונות/הצעות עולים לך ביחס לאותו אתגר?
17. עם איזה מסר משמעותי אתה יוצא?
18. כיצד תרמת למסע? בחר פעילות אחת ותאר אותה.